Leger er vennlige, men ikke interesserte

NYHETER

KARI MILCH AGLEDAHL

Email: kari.agledahl@helse-finnmark.no
Helse Finnmark
Hammerfest

Leger viser ofte liten interesse for pasientenes personlige bekymringer. Trass i en ellers høflig oppførsel kan dette oppleves som krenkende.

Illustrasjonsfoto Istockphoto

Å ivareta pasienten er tradisjonelt blitt ansett som en viktig del av legegjerningen, og økt vektlegging av kommunikasjon og etikk i medisinstudiet de siste tiårene synes å understreke dette idealet. Men hvordan ivaretar legene sine pasienter i praksis? Vi har nå undersøkt dette ved å observere videoopptak av pasientkonsultasjoner i sykehus (1).

Resultatene viste at pasientene ble godt ivaretatt medisinsk sett, men at deres personlige bekymringer ble systematisk oversett. Samtidig som de fleste legene var vennlige, høflige og holdt en god tone under konsultasjonen, ledet de aktivt samtalen vekk fra pasientenes mer eksistensielle bekymringer og konsentrerte seg om medisinske fakta. Legene tok sjelden opp personlige eller følelsesmessige sider ved pasientens tilstand, selv ikke ved alvorlige og kroniske lidelser, og avviste pasientenes forsøk på å tilnærme seg eksistensielle spørsmål.

Den sterke medisinske vektleggingen gjorde at legene ofte forholdt seg til pasientene mer som medisinske objekter enn som medmennesker. Å bli avvist og behandlet som objekt innebærer imidlertid et moralsk overtramp som av pasienten kan oppleves som krenkende, noe flere av konsultasjonene tydet på. Det virket imidlertid som om legene, fordi de samtidig var vennlige, ikke oppfattet at de begikk noe overtramp. Studien indikerer at slike moralske krenkelser til en viss grad er uunngåelig i klinisk arbeid, men at legene bør være klar over ubehaget de påfører pasientene og hvordan de kan minske det.

LITTERATUR

1. Agledahl KM, Gulbrandsen P, Førde R et al. Courteous but not curious: how doctors' politeness masks their existential neglect. A qualitative study of video-recorded patient consultations. J Med Ethics 2011; e-publisert 24.5.

Publisert: 20. september 2011. Tidsskr Nor Legeforen. DOI: 10.4045/tidsskr.11.0897